

13.2.2024

*****I**

NACRT IZVJEŠĆA

o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o privremenim mjerama liberalizacije trgovine kojima se dopunjuju trgovinske povlastice koje se primjenjuju na proizvode iz Republike Moldove na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane (COM(2024)0051 – C9-0022/2024 – 2024/0029(COD))

Odbor za međunarodnu trgovinu

Izvjestiteljica: Markéta Gregorová

Oznake postupaka

- * Postupak savjetovanja
- *** Postupak suglasnosti
- ***I Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
- ***II Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
- ***III Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Izmjene nacрта akta

Amandmani Parlamenta u obliku dvaju stupaca

Brisanja su označena ***podebljanim kurzivom*** u lijevom stupcu. Izmjene su označene ***podebljanim kurzivom*** u oboma stupcima. Novi tekst označen je ***podebljanim kurzivom*** u desnom stupcu.

U prvom i drugom retku zaglavlja svakog amandmana naznačen je predmetni odlomak iz nacrtu akta koji se razmatra. Ako se amandman odnosi na postojeći akt koji se želi izmijeniti nacrtom akta, zaglavlje sadrži i treći redak u kojem se navodi postojeći akt te četvrti redak u kojem se navodi odredba akta na koju se izmjena odnosi.

Amandmani Parlamenta u obliku pročišćenog teksta

Novi dijelovi teksta označuju se ***podebljanim kurzivom***. Brisani dijelovi teksta označuju se oznakom ■ ili su precrtani. Izmjene se naznačuju tako da se novi tekst označi ***podebljanim kurzivom***, a da se zamijenjeni tekst izbriše ili precrta.

Iznimno, izmjene strogo tehničke prirode koje unesu nadležne službe prilikom izrade konačnog teksta ne označuju se.

SADRŽAJ

	Stranica
NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	5
OBRAZLOŽENJE	7

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o privremenim mjerama liberalizacije trgovine kojima se dopunjuju trgovinske povlastice koje se primjenjuju na proizvode iz Republike Moldove na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Moldove, s druge strane (COM(2024)0051 – C9-0022/2024 – 2024/0029(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2024)0051),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 207. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0022/2024),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za međunarodnu trgovinu (A9-0000/2024),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Amandman 1

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 11.

Tekst koji je predložila Komisija

(11) Podložno procjeni koju Komisija provodi u okviru redovitog praćenja učinka ove Uredbe, a koja se pokreće na temelju propisno obrazloženog zahtjeva države članice ili na inicijativu Komisije, potrebno je predvidjeti mogućnost poduzimanja svih

Izmjena

(11) Podložno procjeni koju Komisija provodi u okviru redovitog praćenja učinka ove Uredbe, a koja se pokreće na temelju propisno obrazloženog zahtjeva države članice ili na inicijativu Komisije, zbog posebnih poteškoća koje su nastale u

potrebnih mjera za uvoz bilo kojeg proizvoda obuhvaćenog područjem primjene ove Uredbe koji štetno utječe na tržište istovjetnih ili izravno konkurentnih proizvoda u Uniji ili jednoj ili više država članica.

trenutku donošenja ove Uredbe potrebno je predvidjeti mogućnost poduzimanja svih potrebnih mjera za uvoz bilo kojeg proizvoda obuhvaćenog područjem primjene ove Uredbe koji štetno utječe na tržište istovjetnih ili izravno konkurentnih proizvoda u Uniji ili jednoj ili više država članica. ***Važno je da se sustavom zaštitnih mjera predviđenim ovom Uredbom Uniji omogući rješavanje te iznimne situacije i da se njime ne postavi presedan za buduće mjere liberalizacije trgovine za Moldovu. Takva izvanredna situacija mogla bi opravdati otvorenu definiciju mogućih zaštitnih mjera i mogućnost primjene takvih mjera kao iznimnih odredbi u situacijama u kojima su negativni učinci ograničeni na tržište jedne ili više država članica.***

Or. en

Amandman 2

Prijedlog uredbe Uvodna izjava 11.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija

Izmjena

(11a) Budući da bi primjena različitih mjera poduzetih na razini država članica ugrozila jedinstvo zajedničke trgovinske politike Unije i mogla stvoriti prepreke unutaršnjem tržištu, nužno je da se zaštitne mjere usmjerene na uklanjanje štetnih učinaka na tržište Unije ili tržište jedne ili više država članica za proizvode obuhvaćene ovom Uredbom donesu isključivo na temelju ove Uredbe.

Or. en

OBRAZLOŽENJE

Nezakonita i neopravdana ruska vojna agresija na Ukrajinu negativno je utjecala na Republiku Moldovu i njezinu sposobnost da prodaje svoje proizvode izvan svojih granica jer se Moldova za vlastiti izvoz uvelike oslanjala na ukrajinske tranzitne rute i infrastrukturu.

U tom su kontekstu Europski parlament i Vijeće 2022. donijeli Uredbu (EU) 2022/1279 kojom se uvode privremene mjere liberalizacije trgovine kojima se dopunjuju trgovinske povlastice koje se primjenjuju na moldavske proizvode na temelju Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Moldove. Ta je uredba omogućila Moldovi da preusmjeri dio svoje trgovine s ostatkom svijeta preko EU-a te da produbi trgovinske odnose s EU-om i stabilizira svoje gospodarstvo. Mjere liberalizacije trgovine produljene su za godinu dana u srpnju 2023.

Cilj je ovog zakonodavnog prijedloga još jednom obnoviti te mjere liberalizacije trgovine na razdoblje od jedne godine od datuma isteka postojećih mjera (tj. od 25. srpnja 2024.). U skladu s predloženom uredbom suspendirat će se sve nepodmirene carine na temelju glave V. Sporazuma o pridruživanju. To se odnosi na voće i povrće na koje se primjenjuje sustav ulaznih cijena i carinske kvote, odnosno rajčice, češnjak, stolno grožđe, jabuke, trešnje, šljive i sok od grožđa. Većina moldavskog izvoza već ima bescarinski pristup tržištu EU-a na temelju Sporazuma o pridruživanju. Stoga su količine i asortiman proizvoda obuhvaćenih ovim prijedlogom relativno mali.

Prijedlogom se uvodi ojačan zaštitni mehanizam za sprečavanje i suzbijanje štetnih učinaka na tržište u državama članicama EU-a. Komisija može poduzeti sve potrebne mjere, uključujući ponovno uvođenje carina, ako utvrdi da uvoz određenog proizvoda obuhvaćenog ovom uredbom dovodi do tržišnih poremećaja u EU-u ili bilo kojoj od njegovih država članica. Komisija će redovito pratiti učinak mjera liberalizacije trgovine u smislu količina i cijena uvoza.

S obzirom na jačanje zaštitnih mjera i širenje negativnih učinaka s tržišta Unije na jednu ili više država članica, izvjestitelj naglašava da bi se sve mjere koje proizlaze iz ove Uredbe trebale smatrati iznimnima i ne bi trebale predstavljati presedan za budućnost privremene liberalizacije trgovine.

Predloženim privremenim mjerama liberalizacije trgovine olakšat će se i poduprijeti postojeći trgovinski tokovi iz Moldove u Uniju i pomoći gospodarstvu Moldove. One su isto tako u skladu s glavnim ciljevima Sporazuma o pridruživanju, a to su stvaranje uvjeta za pojačane gospodarske i trgovinske odnose kojima se doprinosi postupnoj integraciji Moldove u unutarnje tržište EU-a i doprinos jačanju demokracije te političke, gospodarske i institucionalne stabilnosti u Moldovi, koja je od 2022. zemlja kandidatkinja za članstvo u EU-u.

S obzirom na trajne poteškoće s kojima se moldavski narod suočava zbog ruske ratne agresije na Ukrajinu, ključno je da EU nastavi pružati gospodarsku i političku potporu Moldovi. Izvjestiteljica stoga očekuje brzo usvajanje ovog prijedloga prije isteka postojećih mjera liberalizacije trgovine.